

Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on public ethics

Lignes directrices du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe sur l'éthique publique

Metodika Výboru ministrů Rady Evropy k veřejné etice

*Source - Council of Europe, March 2020, original English and French versions
© Ministry of the Interior of the Czech Republic, November 2023, Czech translation*

Text originated by the Council of Europe. This translation into a non-official language is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator/publisher.

* * * * *

*Source - Conseil de l'Europe, mars 2020, versions originales en anglais et français
© ministère de l'Intérieur de la République tchèque, novembre 2023, Traduction tchèque*

Le texte original provient du Conseil de l'Europe. Cette traduction en une langue non-officielle est réalisée avec l'accord du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur/éditeur.

Metodika Výboru ministrů Rady Evropy k veřejné etice

(Přijata Výborem ministrů dne 11. března 2020 na 1370. zasedání zástupců ministrů)

Výbor ministrů,

maje na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosáhnout větší jednoty mezi jejími členy za účelem zachování a realizace ideálů a zásad, které jsou jejich společným dědictvím;

maje na zřeteli, že veřejná etika je základním prvkem řádně fungující a účinné demokracie, což je cíl, který je společný všem členským státům Rady Evropy;

maje na zřeteli, že posílení veřejné etiky je účinným prostředkem k budování a obnově důvěry občanů ve veřejné instituce;

maje na zřeteli, že požadavky a očekávání občanů v souvislosti s veřejnou etikou jsou legitimní, výraznější než v minulosti a relevantní pro všechny úředníky zastávající veřejnou funkci, včetně vlád a národních parlamentů, soudních funkcionářů, místních a regionálních volených zástupců a veřejných činitelů na celostátní, regionální a místní úrovni;

maje na zřeteli, že integrita, zákonnost, objektivita, transparentnost, poctivost, vedení a odpovědnost osob vykonávajících veřejnou funkci, jakož i jejich dodržování práva a právních standardů v jejich vlastním chování, jsou rozhodující faktory pro zaručení řádné správy věcí veřejných a dodržování zásad právního státu;

s ohledem na potřebu doplnit doporučení Výboru ministrů č. R (2000) 10 členským státům o kodexech chování pro úřední osoby, a vzhledem k tomu, že vývoj, k němuž došlo od jeho přijetí, odůvodňuje tuto metodiku, která se týká širší osobní a věcné působnosti;

s ohledem na:

- Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (1950) (ETS č. 5);
- Trestněprávní úmluvu o korupci (1999) (ETS č. 173);
- Občanskoprávní úmluvu o korupci (1999) (ETS č. 174);
- Doporučení Výboru ministrů CM/Rec(2017)2 členským státům o právní úpravě lobbistických činností v souvislosti s veřejným rozhodováním;
- Doporučení Výboru ministrů členským státům CM/Rec(2014)7 o ochraně oznamovatelů;
- Doporučení Výboru ministrů členským státům CM/Rec(2010)12 o soudcích: nezávislost, účinnost a odpovědnost;
- Strategii pro inovace a řádnou správu věcí veřejných na místní úrovni, včetně 12 zásad řádné demokratické správy věcí veřejných, připojená k Valencijské deklaraci přijaté ve dnech 15.–16. října 2007 na 15. zasedání Konference evropských ministrů odpovědných za místní a regionální správu;
- Doporučení Výboru ministrů členským státům Rec(2003)4 o společných pravidlech proti korupci při financování politických stran a volebních kampaní;
- Usnesení Výboru ministrů (97) 24 o dvaceti hlavních zásadách boje proti korupci;

maje na zřeteli činnost Parlamentního shromáždění Rady Evropy týkající se integrity a korupce, včetně:

- Usnesení 2170 a doporučení 2105 (2017) o podpoře integrity správy věcí veřejných s cílem bojovat proti politické korupci;
- Usnesení 2300 a doporučení 2162 (2019) o zlepšení ochrany oznamovatelů v celé Evropě;
- Usnesení 2060 (2015) o zlepšení ochrany oznamovatelů a usnesení č. 1729 (2010) o ochraně informátorů;

maje na zřeteli rovněž činnosti Kongresu místních a regionálních orgánů Rady Evropy v souvislosti s ochranou integrity, řešením střetů zájmů a podporou otevřenosti a transparentnosti, včetně:

- Usnesení 435 (2018) a doporučení 424 (2018) o transparentnosti a otevřené vládě;
- Usnesení 433 (2018) o evropském kodexu chování pro všechny osoby zapojené do místní a regionální správy;
- Usnesení 434 (2018) a doporučení 423 (2018) o střetu zájmů na místní a regionální úrovni;

zohledniv práci vykonanou Skupinou států proti korupci (GRECO), konkrétně její zprávu „Předcházení korupci – poslanci, soudci a státní zástupci (čtvrté kolo hodnocení) – závěry a trendy“ (2017), jakož i svá zjištění a doporučení týkající se pátého kola hodnocení „Prevence korupce a podpora integrity ústředních vlád (vysokých výkonných funkcí) a donucovacích orgánů“;

zohledniv rovněž práci Evropské komise pro demokracii prostřednictvím práva (Benátská komise), zejména „Společné pokyny Benátské komise a OBSE/ODIHR pro předcházení zneužívání administrativních zdrojů během volebních procesů a reakci na ně“ (CDL-AD(2016)004) a „Kodex osvědčených postupů Benátské komise v oblasti politických stran“ (CDL-AD(2009)002);

s ohledem na texty přijaté orgány a institucemi Rady Evropy, které sice nesouvisejí konkrétně s etikou veřejnosti, ale obsahují ustanovení a doporučení týkající se chování veřejných činitelů, včetně:

- Doporučení Výboru ministrů členským státům [CM/Rec\(2019\)1](#) o prevenci sexismu a boji proti němu a pokyny k němu připojené;
- Doporučení Výboru ministrů [CM/Rec\(2019\)3](#) členským státům o dohledu nad činností místních orgánů;
- Usnesení parlamentního shromáždění č. 2275 (2019) o úloze a odpovědnosti politických vůdců v boji proti nenávisným verbálním projevům a nesnášenlivosti;
- Obecné politické doporučení ECRI č. 15 o boji proti nenávisným verbálním projevům;

maje na zřeteli zprávy generálního tajemníka Rady Evropy nazvané „Stav demokracie, lidských práv a právního státu v Evropě“;

maje rovněž na zřeteli doporučení Rady pro veřejnou integritu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj přijaté v roce 2017, které odkazuje na veřejnou integritu jako na důsledné sladění a dodržování sdílených etických hodnot, zásad a norem pro prosazování a upřednostňování veřejného zájmu před soukromými zájmy ve veřejném sektoru,

přijímá následující metodiku a vyzývá členské státy, aby ji co nejvíce využívaly a zajistily její překlad do úředních jazyků a její šíření veřejným organizacím ve svých zemích nebo aby tyto úkoly svěřily příslušným orgánům veřejné moci v souladu s platnými ústavními a jinými právními předpisy.

A. Rozsah a účel

1. Cílem této metodiky je pomoci členským státům Rady Evropy vytvořit komplexní a účinný rámec pro veřejnou etiku. Veřejný etický rámec by měl být založen na zásadách veřejné etiky a měl by podle potřeby zahrnovat strategie, právní předpisy, předpisy, kodexy chování a pokyny, které spolupracují na umožnění a začlenění etické praxe do činnosti veřejných organizací a do rozhodování a jednání veřejných činitelů.

2. Členské státy by vytvořením svého rámce pro veřejnou etiku měly rozvíjet a udržovat kulturu nejvyšších standardů chování veřejných činitelů a/nebo svěřit tyto úkoly příslušným orgánům veřejné moci v souladu s jejich platnými ústavními nebo jinými právními předpisy. To podpoří etickou kulturu ve veřejných organizacích a upevní důvěru občanů ve veřejné činitele a instituce, jež je zastupují, přijímají rozhodnutí ovlivňující jejich životy nebo odpovídají za poskytování veřejných služeb.

B. Podmínky

1. Podmínky pro účinný rámec pro veřejnou etiku zahrnují:
 - a. dodržování lidských práv a základních svobod;
 - b. dodržování zásad právního státu;
 - c. dodržování demokratických norem, včetně dodržování 12 zásad řádné demokratické správy věcí veřejných Rady Evropy, podle nichž je zaručena účinná politická demokracie;
 - d. vytvoření a udržování politického, právního a praktického prostředí členským státem umožňujícího podporu, usnadnění a udržení tohoto respektu.

C. Definice

1. Pro účely této metodiky se použijí tyto definice:
 - a. pojem „veřejná etika“ označuje praktické uplatňování etických norem veřejnými činiteli, podle nichž je veřejný statek postaven před soukromé zájmy v souladu se zákonem, aby byla zachována a posílena důvěra občanů v činnost a rozhodnutí veřejných činitelů a veřejných organizací.
 - b. pojem „úřední osoba“ zahrnuje:
 - i. osoby, které jsou voleny nebo jmenovány do veřejného mandátu nebo funkce, jako jsou členové celostátních a regionálních vlád, členové celostátních a regionálních zákonodárných sborů, místní výkonné orgány a místní volení zástupci a držitelé soudních funkcí;
 - ii. osoby, které jsou zaměstnány ve veřejné organizaci, jak je definována níže;
 - iii. osoby, které jednájí jménem veřejné organizace, aniž by byly zvoleny, jmenovány do veřejného mandátu nebo funkce nebo zaměstnány veřejnou organizací.
 - c. „veřejná organizace“ je celostátní, regionální nebo místní instituce nebo správní orgán, společnost nebo podobný subjekt spravovaný nebo financovaný takovou institucí nebo správou nebo státem, nebo subjekt soukromého sektoru, včetně neziskových subjektů, poskytující veřejné služby.
 - d. „střet zájmů“ je situace, kdy má úřední osoba soukromý zájem, který ovlivňuje nebo může ovlivňovat nestranný a objektivní výkon funkce; soukromé zájmy úřední osoby zahrnují jakoukoli skutečnou, potenciální nebo vnímanou výhodu pro sebe nebo pro všechny spřízněné osoby, včetně výhod plynoucích z majetku, příjmů a závazků, ať už finančních nebo občanskoprávních; mezi spřízněné osoby patří manžel/manželka nebo partner/ka, jakákoli jiná osoba, s níž úřední osoba žije v rodinném nebo obdobném vztahu (děti, nevlastní děti nebo rodiče), jakož i přátelé a osoby nebo organizace a instituce, s nimi mají nebo mají obchodní, politické nebo sociální vazby.

D. Zásady veřejné etiky

1. Následující zásady platí pro všechny úřední osoby.
 - a. Legalita – úřední osoby musí jednat a přijímat rozhodnutí v souladu se zákonem.
 - b. Integrita – úřední osoby musí při výkonu svých mandátů nebo funkcí klást povinnosti veřejné služby nad soukromé zájmy.

- c. Objektivita – úřední osoby musí při výkonu svých mandátů nebo funkcí jednat a přijímat rozhodnutí nestranně, spravedlivě a na základě zásluh za použití nejlepších důkazů a bez diskriminace nebo předpojatosti.
- d. Odpovědnost – úřední osoby jsou při výkonu svých mandátů nebo funkcí odpovědny za své jednání a musí se podrobit kontrole, která je k tomu nezbytná.
- e. Transparentnost – úřední osoby by měly při výkonu svých mandátů nebo funkcí jednat a přijímat rozhodnutí otevřeným a transparentním způsobem, zajišťovat přístup k informacím a usnadňovat pochopení toho, jak jsou veřejné záležitosti vedeny.
- f. Čestnost – úřední osoby by měly být čestné a pravdomluvné.
- g. Respekt – úřední osoby by se měly chovat zdvořile a ohleduplně k ostatním.
- h. Vedení – úřední osoby by měly demonstrovat zásady veřejné etiky ve svém vlastním chování a zároveň podporovat a prosazovat tyto zásady a zpochybňovat špatné etické chování.

E. Veřejný etický rámec – standardy chování

1. Na základě zásad veřejné etiky by měl veřejný etický rámec poskytovat normy a povinnosti pro úřední osoby a veřejné organizace. Tyto normy a povinnosti by se měly vztahovat na následující oblasti:
 - a. individuální zájmy úředních osob a zájmy spřízněných osob, prohlášení o těchto zájmech a řešení střetů zájmů;
 - b. činnosti úředních osob, které nespádají do jejich funkce nebo mandátu, prohlášení o těchto vnějších činnostech, klasifikace přípustných a zakázaných vnějších činností pro různé kategorie úředních osob a opatření a podmínky pro zapojení do vnějších činností;
 - c. činnosti vykonávané úředními osobami po ukončení jejich zaměstnání nebo po skončení jejich mandátu;
 - d. pohostinnost, dary a projevy přízně nabízené nebo přijímané úředními činiteli a veřejnými organizacemi;
 - e. využívání veřejných zdrojů, vybavení a majetku úředními osobami a veřejnými organizacemi;
 - f. opatření vnitřní kontroly a odpovědnosti veřejných organizací při zadávání veřejných zakázek, zakázkách a vyplácení grantů;
 - g. požadavky profesních subjektů, které jsou relevantní pro kategorie úředních osob;
 - h. ochrana oznamovatelů v souladu s doporučením Výboru ministrů členským státním CM/Rec(2014)7 o ochraně oznamovatelů;
 - i. lobbistické činnosti v souladu s doporučením Výboru ministrů CM/Rec(2017)2 členským státním o právní úpravě lobbistických činností v souvislosti s veřejným rozhodováním;
 - j. transparentní, delegované rozhodování a jasné požadavky na podávání zpráv;
 - k. přístup občanů k informacím, včetně zásady „v pochybnostech ve prospěch“ zpřístupnění;
 - l. přístup k dokumentům a opakované použití dokumentů úředními osobami;
 - m. nakládání s informacemi úředními osobami a principy utajení;
 - n. používání internetu, včetně sociálních médií, ze strany úředních osob;
 - o. šikana a obtěžování;

- p. podpora rovnosti a rozmanitosti spolu se zákazem diskriminace a nenávistných projevů;
 - q. ohlašování porušení kodexu chování vztahujícího se na úřední osoby.
2. Veřejný etický rámec tak poskytne jasnost, pokud jde o normy chování, které by občané měli mít možnost očekávat od všech úředních osob a veřejných organizací.
- a. Při výkonu svých povinností by se všechny úřední osoby měly řídit následujícími zásadami:
- i. vyhnout se jakékoli situaci, kdy by mohlo dojít ke střetu zájmů, a okamžitě eliminovat jakoukoli potenciálně problematickou situaci a zároveň dodržovat příslušná pravidla pro řešení střetů zájmů, včetně pravidel zveřejňování;
 - ii. zdržet se využívání veřejných zdrojů k soukromým účelům nebo jakýmkoli jiným způsobem, který je v rozporu se zákonem;
 - iii. nepřijímat pro sebe nebo jakékoli spřízněné osoby dary, pozvánky a projevy přízně, dotace, podpory a jiné výhody, které by byly nebo mohly být rozumně vnímány jako nevhodné; nepožadovat dary a výhody pro sebe nebo pro spřízněné osoby;
 - iv. činit veškerá prohlášení v souladu s příslušnými pravidly týkajícími se svého majetku, příjmů, závazků a jiných zájmů a práv spřízněných osob;
 - v. vyvarovat se účasti na jakýchkoli zakázaných mimopracovních činnostech po dobu jejich zaměstnání nebo mandátu a po uplynutí této doby v souladu s příslušnými pravidly a vyhnout se činností, jejichž prostřednictvím by získaly osobní nebo profesní výhodu v důsledku toho, že byly úředními osobami;
 - vi. vyvarovat se jakéhokoli vnímání předsudků nebo zvýhodňování, včetně nepotismu;
 - vii. vyvarovat se diskriminace, zdržet se nenávistných projevů, obtěžování nebo šikany, projevovat úctu k rovnosti a rozmanitosti a aktivně usilovat o kulturu spravedlnosti a tolerance, která oceňuje rozmanitost;
 - viii. vyvarovat se vytváření důkazů nebo používání informací zavádějícím nebo nepřesným způsobem;
 - ix. uplatňovat diskrétnost při nakládání s důvěrnými nebo soukromými informacemi.
- b. Při výkonu svých povinností by úřední osoby, které jsou členy národních či regionálních vlád členských států, měly dodržovat následující pravidla:
- i. zodpovídat se svému zákonodárnému orgánu za své činy a rozhodnutí, jakož i za jednání a rozhodnutí přijatá ministerstvy a subjekty, za něž odpovídají;
 - ii. poskytovat svým zákonodárcům přesné a pravdivé informace a být pro tohoto zákonodárce a širokou veřejnost otevřený a transparentní, s výhradou jakýchkoli omezení, která jsou nezbytná v souladu se zákonem;
 - iii. klást důraz na dodržování pravidel a povinností týkajících se kontaktu s lobbisty a dalšími třetími stranami, které propagují určitá témata nebo podporují konkrétní zájmy;
 - iv. po skončení svého funkčního období přijímají jen takové funkce, které jsou v souladu s příslušnými předpisy a zákonem o střetu zájmů, ve vazbě na jejich dřívější funkci člena celostátní nebo regionální vlády.
- c. Úřední osoby, které jsou členy vnitrostátních parlamentů nebo členy regionálních shromáždění s legislativními pravomocemi, by při výkonu svých povinností měly:
- i. zajistit, aby jejich činnost a rozhodnutí byly otevřené, transparentní a odpovědné vůči voličům;
 - ii. klást důraz na jednání v souladu s pravidly a povinnostmi týkajícími se jejich prohlášení o aktivech, příjmech, pasivech a jiných zájmech;

- iii. klást důraz na význam dodržování pravidel a povinností týkajících se kontaktu s lobbisty a dalšími třetími stranami, které propagují určitá témata nebo podporují konkrétní zájmy;
 - iv. po skončení svého mandátu přijímají jen takové funkce, které jsou v souladu s příslušnými předpisy a zákonem o střetu zájmů, ve vazbě na jejich dřívější funkci člena celostátního nebo regionálního zákonodárského sboru.
- d. Úřední osoby, které jsou vedoucími pracovníky a/nebo volenými zástupci na místní úrovni, nebo vedoucí představitelé a/nebo volení zástupci regionů bez zákonodárných pravomocí, by měly při výkonu svých povinností dodržovat výše popsané chování členů vlád členských států a zákonodárných sborů.
- e. Úřední osoby, které jsou držiteli soudních funkcí, by měly:
- i. vykonávat soudnictví nestranně v souladu se zákonem, s pečlivostí a slušností, nepřekračovat kompetence, a tím zachovávat a posilovat důvěru veřejnosti v integritu, nestrannost a nezávislost soudnictví;
 - ii. jednat vždy, a to i v jejich soukromém životě, způsobem, který podporuje nezávislost jejich soudní funkce a je s ní v souladu;
 - iii. respektovat důvěrnost svých jednání a jednat způsobem, který je v souladu s úlohou a postavením jejich funkce, a to i v souvislosti s výkonem diskreční pravomoci v jakýchkoli veřejných prohlášeních, a omezit svou účast na veřejných rozpravách a vyjadřování do sdělovacích prostředků.
- f. Při výkonu svých povinností by úřední osoby, které jsou buď zaměstnány veřejnou organizací nebo jednájí jménem veřejné organizace, aniž byly zvoleny, jmenovány do veřejného mandátu nebo funkce nebo zaměstnání veřejnou organizací, měly:
- i. jednat neutrálním způsobem, pokud jde o politické strany, a dbát na to, aby jejich činnosti nebyly využívány k partyzánským účelům;
 - ii. prokázat profesionalitu a odbornou způsobilost ve službě občanům a jednat způsobem, který prokazuje úctu a zdvořilost vůči všem;
 - iii. být diskretní při veřejném sdělování svých soukromých názorů jakýmkoli prostředky, které by takové sdělení mohlo být uskutečněno;
 - iv. zajistit, aby veřejné zdroje nebyly použity na politickou stranu nebo jinou politickou činnost či kampaň, s výjimkou případů upravených právními předpisy;
 - v. zdržet se jakýchkoli politických nebo jiných činností, které by mohly bránit výkonu jejich funkce nebo narušovat důvěru veřejnosti a jejich zaměstnavatelů v jejich schopnost vykonávat své povinnosti nestranně a loajálně;
 - vi. dodržovat pravidla, nařízení a právní předpisy v souvislosti s jejich politickou činností a názory, členstvím nebo činností v politické straně a/nebo při zahájení politické činnosti.

F. Veřejný etický rámec – komponenty

1. Složky rámce pro veřejnou etiku by měly mít dostatečné zdroje, aby byla zajištěna účinná implementace, a měly by zahrnovat následující:

Strategie

2. Měla by existovat národní strategie pro veřejnou etiku, která by mohla být odpovídajícím způsobem přizpůsobena regionální a místní úrovni. Soudnictví a zákonodárné orgány by měly zachovat nezbytnou nezávislost na plánech, které vláda zavádí.

Instituce

3. Měl by existovat nezávislý orgán nebo orgány, které by poskytovaly objektivní kontrolu a podporovaly transparentnost ve veřejném životě. Tyto orgány by měly mít odpovídající úroveň dohledu nad záležitostmi, mimo jiné:
 - a. shromažďování a zveřejňování prohlášení o střetu zájmů;
 - b. pravidla pro dary a projevy přízně a jejich hlášení;
 - c. poskytování poradenství a příkladů osvědčených postupů a příprava a zveřejňování metodiky k etickým otázkám;
 - d. udělování povolení (za určitých okolností) týkajících se činnosti po skončení pracovního poměru a mimopracovní činnosti.

Právní předpisy a regulace

4. Měly by existovat právní předpisy, které stanoví:
 - a. požadavky na kodexy chování pro všechny úřední osoby, které poskytnou osnovu pro různé kodexy pro různé kategorie úředních osob;
 - b. požadavky na všechny veřejné organizace s cílem zajistit, aby existovaly spolehlivé postupy řízení rizik pro posuzování a identifikaci existujících a potenciálních etických rizik pro činnosti, například při vývoji nových modelů pro poskytování veřejných služeb;
 - c. požadavky týkající se úředních osob, které jsou zaměstnány ve veřejné organizaci nebo kteří jednají jménem veřejné organizace, aniž byli zvoleni nebo jmenováni do veřejného mandátu nebo funkce, zejména:
 - i. otevřené a spravedlivé náborové a výběrové řízení, které přispěje k rozvoji rovných příležitostí; postupy pro výběr zaměstnanců by se měly zaměřit na základní hodnoty požadované od uchazečů pro práci ve veřejné službě;
 - ii. mobilita zaměstnanců s vědomím, že požadavky nebo pokyny týkající se mobility mohou pomoci předcházet riziku korupce a snížit jej;
 - d. požadavky ve vztahu k voleným úředním osobám a to:
 - i. průběh voleb a volebních kampaní, včetně informací o kampani, které mají být vyhlášeny;
 - ii. výkon jejich mandátu;
 - iii. povinnost veřejných orgánů zaručit voleným zástupcům přidělení odpovídajících zdrojů k plnění jejich mandátů transparentním způsobem.

Kodexy chování

5. Kodexy chování hrají významnou úlohu při zajišťování účinnosti veřejného etického rámce s důrazem na odpovědnost jednotlivců za jejich chování, a nikoli na spoléhání se na externí subjekt nebo jiné strany při dohledu a regulaci chování.
6. Normy chování pro různé kategorie úředních osob by měly být stanoveny ve zvláštních kodexech. Tyto kodexy by měly:
 - a. řešit klíčové otázky a rizika týkající se zachování etických norem v souladu se společenskými změnami;
 - b. doplňovat profesní standardy;
 - c. být v příslušných případech zahrnuty do smluv či statutů úředních osob;
 - d. být vypracovány jasným a výstižným způsobem, zveřejněny a přístupné úředním osobám i občanům;
 - e. být pravidelně přezkoumávány a aktualizovány podle potřeby.

7. Všechny kodexy chování by měly odrážet zásady veřejné etiky a normy chování popsané v této metodice a měly by odrážet normy Rady Evropy, zejména pokud jde o lobbování, ochranu oznamovatelů a předcházení nenávisným projevům a diskriminaci.

8. Kodexy chování pro veřejné úředníky, kteří jsou zaměstnání veřejnou organizací nebo kteří jednají jménem veřejné organizace, aniž byli zvoleni nebo jmenováni do veřejného mandátu nebo funkce, by měly rovněž odrážet vzorový kodex stanovený Výborem ministrů v jeho doporučení č. R (2000) 10 členským státům o kodexech chování pro úřední osoby.

9. Kodexy chování platné pro volené zástupce a držitele soudních funkcí by měly odrážet jejich nezbytnou nezávislost na vládě.

Metodiky

10. Měly by existovat metodiky pro posílení požadavků právních předpisů a kodexů chování. Tyto metodiky by se navíc mohly týkat:

- a. přijetí prohlášení o poslání a hodnotách veřejných organizací, která stanoví očekávání týkající se chování a chování jejich úředních osob;
- b. řízení zaměstnanců, přičemž zejména etické chování je zahrnuto jako důležitý prvek hodnocení výkonnosti;
- c. povinnost všech vedoucích představitelů veřejné organizace být vzorem etického chování při rozhodování a chování;
- d. poskytování počátečního a průběžného vzdělávání a rozvoje pro všechny úřední osoby s cílem zajistit nejvyšší standardy chování při výkonu jejich veřejných funkcí a mandátů;
- e. otázky chování volených zástupců a nositelů soudních funkcí, kteří jsou nezávislí na vládě – příprava, přijetí a implementace takových metodik, a to způsobem, jenž je v souladu s touto nezávislostí.

G. Veřejný etický rámec – řešení nedostatků

1. Měly by existovat jasné mechanismy a postupy pro vyšetřování a řešení možných porušení etických norem nebo jiných otázek týkajících se veřejné etiky. Ty by měly zahrnovat:

- a. jasné postupy pro vyřizování stížností a podnětů ze strany veřejnosti a úředních osob v případě podezření na porušení etických norem;
- b. ochranná opatření pro oznamovatele s cílem zabránit přímým nebo nepřímým odvetným opatřením ze strany veřejné organizace, k níž patří nebo patřili, a ze strany úředních osob této veřejné organizace; tyto formy odvetných opatření mohou zahrnovat propuštění, suspendaci, degradaci, ztrátu příležitosti k povýšení, sankční přesuny, snížení mezd nebo srážky z nich, obtěžování nebo jakékoli jiné sankční nebo diskriminační zacházení;
- c. formální mechanismy pro nezávislé vyšetřování údajných porušení kodexu chování pro volené úřední osoby;
- d. formální mechanismy pro nezávislé vyšetřování údajných porušení kodexu chování pro soudnictví stanovené ve statutech;
- e. formální mechanismus pro nezávislé vyšetřování údajných porušení kodexu chování členů vnitrostátních nebo regionálních zákonodárných sborů – jak tento mechanismus, tak kodex určí dotčený zákonodárný sbor;
- f. vhodné a přiměřené disciplinární a trestní sankce, které mají být stanoveny pro každou kategorii úředních osob, přičemž osoby odpovědné za ukládání sankcí mají k tomu odpovídající pravomoci.